

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	Godišnji izvještaj o štetama u šumama ŠUM-51
1. Kontakt	
1.1 Nadležna institucija	Federalni zavod za statistiku
1.2 Nadležna organizaciona jedinica	SEKTOR POSLOVNIH STATISTIKA , Odsjek za statistiku poljoprivrede, šumarstva, ribarstva i okoliša
1.3 Kontakt osoba	1) Fehrija Mehić 2) Dževad Čelik
1.4 Funkcija kontakt osobe	1) Šef odsjeka za statistiku pljoprivrede, šumarstva , ribarstva i okoliša 2) Stručni savjetnik za statistiku šumarstva i lovstva
1.5 Kontakt poštanska adresa	Zelenih beretki 26, 71 000 - Sarajevo
1.6 Kontakt e-mail adresa	1) fehrija.mehic@fzs.ba; 2) dzevad.celik@fzs.ba
1.7 Broj telefona	1) Telefon Šefa odsjeka +387 33/407-039 2) Telefon Stručnog savjetnika +387 33/407-038
1.8 Broj faksa	033/226-151
2. Podaci o ažuriranju metapodataka	
2.1 Datum posljednje potvrde validnosti metapodataka	
2.2 Datum posljednje objave metapodataka	
2.3 Datum posljednjeg ažuriranja metapodataka	
3. Prezentacija statistike	
3.1 Opis metapodataka	Prikupljaju se podaci o štetama u šumama
3.2 Klasifikacije koje se koriste u istraživanju	1. Klasifikacija djelatnosti – KD BiH 2010 (usklađena sa NACE Rev. 2) - prema područjima i oblastima 2. Međunarodni Sporazum Radne Grupe Međunarodnog Sekretarijata iz 1990 o statistici šumarstva (Agreement of the Inter-Secretariat Working Group (IWG) of 1990 on Forestry statistics) i predstavnika Eurostat-a, UNECE, FAO i ITTO. Pomenutim sporazumom uveden je zajednički JFSQ obrazac.
3.3 Sektor obuhvaćenog istraživanja	Set podataka obuhvata sektor šumarstva. Podatke daje organ uprave nadležan za šumarstvo.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

3.4 Statistički koncepti i definicije	<p>“Bespravno zauzeće zemljišta” je nezakonito prisvajanje državnog ili privatnog zemljišta, bez obzira je li ono obraslo šumom ili nije.</p> <p>“Visoke šume” su raznodobne i jednodobne šume pretežno/pretežito sjemenskog porijekla/podrijetla nastale prirodnom obnovom ili vještački - pošumljavanjem. Mogu biti čiste ili mješovite, a u privrednom pogledu to su najznačajnije šume</p> <p>“Izdanačke (niske) šume” su šume postale pretežno/pretežito iz izdanaka ili izbojaka iz panja.</p> <p>“Ostalo zemljište pod šumom” predstavlja površine koje imaju neke karakteristike šume ali se ne mogu svrstati ni u jednu gore definisanu/definiranu kategoriju šuma. Tu spadaju: šikare, makije, šibljac i lisničke šume.</p> <p>“Ostale površine” predstavljaju goleti ispod gornje granice privredne šume i neproduktivne površine u šumarskom pogledu. “Čiste sastojine” su one sastojine koje čini većinom jedna vrsta drveća i one u kojima drvena masa primješanih vrsta nije veća od 10%.</p> <p>“Mješovite sastojine” su one sastojine koje čine najmanje dvije vrste drveća, sa procentom od najmanje od 10% mase druge vrste.</p> <p>Površina se kod bespravnog zauzeća utvrđuje premjerom, dok se za ostale uzroke štete utvrđuje premjerom ili procjenom.</p> <p>“Bespravna sječa” je svaka sječa koja se izvrši u državnim ili privatnim šumama bez odobrenja nadležnog organa.</p>
---------------------------------------	--

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	<p>“Krađa šumskih sortimenata” je protupravno prisvajanje šumskih sortimenata.</p> <p>“Bespravna paša” je paša stoke na šumskom zemljištu bez odobrenja gospodarstvene organizacije odnosno vlasnika šume.</p> <p>“Ekološko trovanje” je šteta od čovjeka kad uslijed “kiselih kiša”, koje su posljedica štetnog djelovanja čovjeka, dolazi do šteta u šumama.</p> <p>“Ostale štete od čovjeka” obuhvaćaju oštećivanje stabala guljenjem kore, zasijecanjem i podbjeljivanjem, prevršavanjem i potkresivanjem, zatim oštećivanje podmlatka u šumi i štete u šumskim rasadnicima i šumskim kulturama i druge štete.</p> <p>“Elementarne nepogode” su uzroci šteta nastalih djelovanjem: vjetra, snijega, grada/tuče, kiše, mraza i drugih prirodnih faktora.</p> <p>“Prizemni požar” zahvata pokrov tla, humus, lišće, četine, mahovinu, travu, panjeve i dr. Oštećuje donji dio stabala. “Visoki požar” zahvata krošnje stabala, lako se prenosi i teško se gasi.</p> <p>“Opožarena površina” je ukupna površina šume koju je zahvatio požar i izražava se u hektarima.</p> <p>“Tehničko-industrijsko drvo” ima povoljne fizičko-hemijske/kemijske osobine te je namijenjeno za razne tehničke svrhe i mehaničku ili hemijsku/kemijsku preradu. Tu spada: rudničko drvo, stubovi za električne i TT vodove, pragovi, cijepano i tesano drvo, sitno tehničko drvo, trupci za rezanje/piljenje, trupci za furnir i ljuštenje, drvo za drvene ploče, celulozno drvo, taninsko drvo, drvo za suhu destilaciju i borovi panjevi.</p>
--	---

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

	<p>“Ogrjevno drvo” je drvo slabijih fizičko-hemijskih/kemijskih svojstava, a namijenjeno je za ogrjev ili proizvodnju drvenog uglja/ugljena.</p> <p>“Otpadak” obuhvata sve dijelove drveta koji ostaju u šumi prilikom sječe (panjevina, sitna granjevina, gule, trulež i sl.).</p> <p>Iskazuje se ukupno posječena drvena masa-krupno drvo, mjerena na panju u dubjećem stanju, osim kod krađe šumskih sortimenata gdje se iskazuje neto drvena masa ukradenih sortimenata.</p> <p>Iznos štete od čovjeka utvrđuje se po važećem cjenovniku za posječeno drvo, odnosno po prodajnoj cijeni za gotove šumske proizvode.</p> <p>Kod štete od požara iskazuje se vrijednost drvene mase “na panju” koja je izgorjela ili koja se zbog oštećenja morala posjeći. Kod ostalih šteta iskazuje se samo vrijednost one drvene mase koja se, zbog nastalih šteta, morala posjeći. Ne iskazuje se vrijednost opšte/opće korisnih funkcija šume. Kod iskazivanja iznosa štete “bespravno zauzeće šuma” obračunava se vrijednost ukupne drvene mase plus vrijednost zemljišta. Kod “bespravnog zauzeća” neobraslog zemljišta iznos štete predstavlja prodajnu cijenu uzurpiranog zemljišta.</p> <p>“Insekticidi” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od insekata.</p> <p>“Herbicidi” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od korova.</p> <p>“Fungicidi” su hemijske/kemijske supstance za zaštitu od gljivičnih oboljenja.</p> <p>“Prirodni uzroci (grom)” predstavlja požare izazvane atmosferskim elektricitetom.</p>
	<p>“Namjerna paljevina” je namjerno izazivanje požara.</p> <p>“Nepažnja/nemar ili nehat” obuhvata uzroke požara koje nepažnjom/nemarom ili nehatom izazovu: poljoprivrednici spaljivanjem otpadaka; šumski radnici nepažnjom/nemarom u radnom procesu (ovdje su uključeni i kontrolisani/kontrolirani požari tj. namjerno spaljivanje manje vrijednog šumskog ili travnog pokrivača u svrhu pripreme zemljišta za pošumljavanje); industrija uslijed nepažnje/nemara u toku/tijeku svog proizvodnog ciklusa; komunikacije tj. razni vidovi saobraćaja/prometa, električni vodovi i slično; posjetioci/posjetitelji (izletnici, turisti, planinari, djeca i sl.) upotrebom/uporabom otvorene vatre u šumi i ostalo (vojska i dr.).</p> <p>U izvještaj se unose oni uzroci nastanka požara koji se utvrde do vremena podnošenja izvještaja.</p>
3.5 Statistička jedinica	Jedinice posmatranja su općine po vlasništvu (zasebno za državne i privatne šume)
3.6 Statistička populacija	Lokalne jedinice općine.
3.7 Referentno geografsko područje	Podaci se odnose na Federaciju BiH.
3.8 Vremenska pokrivenost	Podaci se prikupljaju od 1996. godine
3.9 Bazni period	Podaci se objavljuju u skladu sa Godišnjim planom statističkih istraživanja i Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

4. Jedinica mjere	Jedinice za objavljeni set podataka su ha, m ³ ,KM,kg i broj slučajeva
5. Referentni period	Referentni period je kalendarska godina
6. Institucionalni mandat (ovlaštenje)	
6.1 Pravni akti i drugi sporazumi	<ul style="list-style-type: none">• Zakonski i pravni temelj za provođenje predmetnih aktivnosti je sadržan u Zakonu o statistici u Federaciji BiH ("Službene novine FBiH" br. 63/03 i 9/09), te u Planu provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH i u Četvrogodišnjem Programu. Članom 17. Zakona o statistici je propisano da se statistička istraživanja provode u vremenu određenom četvrogodišnjem Programom i razrađenim godišnjim Planom rada za budžetsku godinu.• EU regulative i preporuke
6.2 Razmjena (posredovanje) podataka	Federalni zavod za statistiku je institucija koja je zvanično zadužena za izračun i diseminaciju podataka o štetama u šumama za FBiH. Isti se na agregiranom nivou ustupaju Agenciji za statistiku BiH
7. Povjerljivost	
7.1 Povjerljivost - politika	Statističku povjerljivost određuju članovi 36-42 Zakona o statistici U FBiH (Sl.novine FBiH, br.63/03 i 9/09). Navedena oblast je u potpunosti usklađena sa EU regulativama kojima se reguliše povjerljivost statističkih podataka.
7.2 Povjerljivost - postupanje sa podacima	Federalni zavod za statistiku obavlja diseminaciju isključivo agregiranih podataka o štetama u šumama u Federaciji BiH u svim saopćenjima i biltenima koji se redovno objavljuju.Podaci koji su prikupljeni, obrađeni i pohranjeni u svrhu izrade statističkih podataka smatraju se povjerljivim ako je putem tih podatka moguće neposredno ili posredno identificirati izvještajne jedinice čime se otkrivaju pojedinačni podaci. Izvještajna jedinica se neposredno identifikira putem naziva i adrese, odnosno putem identifikacionog broja koji joj je zvanično dodijeljen. Posredna identifikacija je utvrđivanje identiteta izvještajne jedinice putem dedukcije, uzimajući u obzir sve mjere koje se mogu koristiti da bi se identifikirala pomenuta izvještajna jedinica. Tokom obrade i distribucije statističkih podatka Federalni zavod i drugi zakonom ovlašteni organi i ustanove, poduzeće sve neophodne mjere, organizacione, regulatorne, upravne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja u druge a ne u statističke svrhe. Lica koja imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon prestanka radnog odnosa.
8. Politika diseminacije	
8.1 Kalendar objavljivanja	Kalendar objavljivanja je dostupan na web stranici Federalnog zavoda za statistiku krajem decembra tekuće godine za cijelu narednu godinu. U njemu korisnici mogu naći informacije o datumu objavljivanja podataka, broju statističkog izdanja, nazivu publikacije, vrsti statističkog izdanja i razdoblje na koje se odnosi.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

8.2 Pristup kalendaru objavljivanja (link)	http://fzs.ba/wp-content/uploads/2019/01/KALENDAR-PUBLICIRANJA-2019.pdf
8.3 Pristup korisnika	Postojeći pravni okvir, definiran Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine, određuje osnovne ciljeve i principe funkcioniranja zvanične statistike, kojima se Zavod ovlašćuje da proizvodi visokokvalitetnu zvaničnu statistiku i da je nepristrasno, nezavisno i blagovremeno učini dostupnom svim korisnicima istovremeno. Podaci dobijeni statističkim istraživanjima objavljuju se na web stranici Zavoda u statističkim publikacijama (http://fzs.ba/index.php/publikacije/) i u bazi podataka (http://www.px-web.fzs.gov.ba/).
9. Učestalost diseminacije podataka	Statistika šteta u šumama u Federaciji BiH se diseminira na godišnjoj osnovi
10. Dostupnost i razumljivost	
10.1 Saopćenja	
10.2 Publikacije	Bilten Šumarstvo u FBiH, Statistički godišnjak/ljetopis FBiH
10.3 On-line baza podataka	Podaci o statistici šteta u šumama nisu dostupni u on-line bazi podataka FZS-a .
10.4 Pristup mikro podacima	Članom 39. Zakona je propisano: "U svrhe obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti Federalni zavod i ovlašteni organi za poslove statistike mogu, na osnovu pisanog zahtjeva, davati individualne podatke, bez da se iz tih podataka može direktno ili indirektno prepoznati individualna izvještajna jedinica. O korištenju statističkih podataka iz stava 1. ovog člana sklapa se poseban ugovor na osnovu kojeg se korisnik obavezuje, pod materijalnom i krivičnom odgovornošću, da će statističke podatke koristiti samo u svrhu koja je navedena u zahtjevu, da ih neće davati na uvid i korištenje neovlaštenim licima te da će ih nakon upotrebe uništiti. Federalni zavod za statistiku i ovlašteni organi za poslove statistike vode evidenciju o korisnicima iz stava 2. ovoga člana i svrsi za koju su statistički podaci dati na raspolaganje." U skladu sa navedenom odredbom Zakona se i provodi procedura za dobijanja mikro podataka.
10.5 Drugo	Agenciji za statistiku Bosne i Hercegovine koja vrši daljnu diseminaciju podataka za nivo BiH
10.6 Dokumentacija o metodologiji	Metodologija - Metodološka uputstva za izvještaj o podizanj i gajenju šuma
10.7 Dokumentacija o kvalitetu	Nije rađen zvanični izvještaj o kvalitetu
11. Upravljanje kvalitetom	
11.1 Osiguranje kvaliteta	FZS slijedeći BHAS slijedi i preporuke o organizaciji i upravljanju kvalitetom date u Kodeksu prakse evropske statistike (CoP) i implementira smjernice date u Okviru za osiguranje kvaliteta evropskog statističkog sistema (QAF).

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

11.2 Procjena kvaliteta	Kvalitet podataka je na zadovoljavajućem nivou, podaci se prikupljaju i diseminiraju u skladu sa preporukama i standardima
12. Relevantnost	
12.1 Korisničke potrebe	Ključni korisnici su: Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije BiH, Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH, organi lokalne samouprave, Privredna komora Federacije BiH, Ekonomski institut za palniranje i druge istraživačke i obrazovne institucije, Statistika nacionalnih računa, poslovni subjekti, mediji i fizička lica.
12.2 Zadovoljstvo korisnika	Ne provodi se Anketa o zadovoljstvu korisnika podacima o štetama u šumama. Zadovoljstvo korisnika podataka FZS se analizira putem Ankete o zadovoljstvu korisnika čiji je cilj dobijanje informacija o zadovoljstvu korisnika kvalitetom proizvoda i usluge, te sagledavanju potreba korisnika. Anketa je dostupna na web stranici FZS http://www.fzs.ba/fzssurvey/index.php/survey/index/sid/543895/newtest/Y . Rezultati iste dostupni na web stranici FZS : http://www.fzs.ba/zadovoljstvo2015.pdf
12.3 Kompletnost podataka	
13. Tačnost i pouzdanost procjene	
13.1 Opća tačnost procjene	Statistika šumarstva ne radi se na principu uzorka već na principu punog obuhvata, pa se stoga i ne vrši procjena podataka na bazi uzorka. Po prijemu izvještaja vrše se redovne kontrole podataka pri unosu i obradi, i po potrebi kontaktira izvještajna jedinica, a sa ciljem otklanjanja mogućih grešaka pri unosu i obradi, kao i grešaka izvještajnih jedinica.
13.2 Greška uzorkovanja	Budući da se ovo istraživanje zasniva na punom obuhvatu jedinica posmatranja, greške uzorkovanja nisu relevantne
13.3 Neuzoračka greška	
14. Pravovremenost i tačnost objave	
14.1 Pravovremenost	7 mjeseci Podaci se objavljuju u skladu sa Godišnjim planom statističkih istraživanja i Kalendarom objavljivanja statističkih podataka
14.2 Tačnost	Stopa tačnosti objave podataka iznosi 100 %. Svi rokovi za objavljivanje su ispoštovani u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.
15. Usklađenost i uporedivost	
15.1 Uporedivost - geografska	Raspoloživi podaci statistike o štetama u šumama su u potpunosti uporedivi sa zemljama EU
15.2 Vremenska uporedivost	Podaci o štetama u šumama se obradjuju i publikuju kontinuirano u godišnjoj dinamici od 1996. godine i od te godine su vremenski uporedivi.

Referentni metapodaci u Euro SDMX Metadata Structure (ESMS)

15.3 Usklađenost - cross domain	
15.4 Usklađenost - interna	
16. Troškovi i opterećenje	Nemamo informaciju o troškovima i opterećenjima. Prijedlog za eventualno smanjenje troškova bi moglo biti intenziviranje slanja dopisa i obrazaca elektronskim putem, kao i primanja izvještaja od izvještajnih jedinica.
17. Revizija podataka	
17.1 Revizija podataka - politika	Ne postoji politika revizije objavljenih podataka.
17.2 Revizija podataka - praksa	Ne postoji politika revizije objavljenih podataka.
18. Statistička obrada	
18.1 Izvor podataka	Izvor podataka je godišnje istraživanje kojim su obuhvaćeni nadležni organi uprave koji upravljaju šumama
18.2 Učestalost prikupljanja podataka	Jednom godišnje.
18.3 Prikupljanje podataka	Podaci se prikupljaju izvještajnom metodom (poštom, mailom ili faksom).
18.4 Validacija podataka	Prilikom unosa vrši se uobičajena kontrola podataka koja je zasnovana na logičkoj i računskoj kontroli podataka o štetama u šuma. Nakon obrade podataka vrši se kontrola ukupnih prikupljenih i proizvedenih i izračunatih varijabli primjenom logičkih i računskih koraka
18.5 Kompilacija podataka	Izračunavaju se ukupne štete u šumama po uzrocima šteta po tipovima šumskih površina; posječena drvena masa i njena vrijednost po uzrocima šteta; broj požara sa opožarenom površinom i iznosom šteta u m ³ i vrijednosno; utrošku sredstava za zaštitu šuma po vrstama količini i vrijednosti istih
18.6 Prilagođavanje	Ne koriste se statistički postupci za podešavanje serije (metode desezoniranja).
19. Komentar	